

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 februari 2004

ONTWERP VAN DECREET

**tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 2 september 2002 tussen de Staat,
de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie,
de Franse Gemeenschapscommissie
en de Gewesten voor een globaal en geïntegreerd drugsbeleid**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Koen Helsen.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van
Kessel ;

de heren Jacques Devolder, Koen Helsen, mevrouw Erna
Van Wauwe, de heer Bob Verstraete ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer
Felix Strackx ;

de heren Carlo Daelman, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle
Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Ilse Van Eetvelde ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau,
Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen
Van den Eynde ;

mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

1721 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	4
II. Bespreking	4
II.1. Procedure	4
II.2. Inhoudelijk	5
II.3. Antwoord van de minister	6
III. Stemming	6

DAMES EN HEREN,

Op 12 februari 2004 behandelde de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 2 september 2002 tussen de Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gewesten voor een globaal en geïntegreerd drugsbeleid (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1721/1*).

I. Toelichting door mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Minister Adelheid Byttebier wijst erop dat het Vlaams Parlement op 21 februari 2001 al een motie van aanbeveling heeft goedgekeurd waarin werd aangedrongen op overleg en samenwerking tussen de Vlaamse regering en de federale overheden over drugspreventie en hulpverlening. Op 30 mei 2001 werd een protocolakkoord gesloten op de interministeriële conferentie volksgezondheid over de oprichting van een Cel Gezondheidsbeleid Drugs. Het gaat daar om drugsgerelateerde gezondheidsproblemen. Op 2 september 2002 heeft de Vlaamse regering dan het door de federale regering opgestelde ontwerp van samenwerkingsakkoord ondertekend.

Met het samenwerkingsakkoord wordt een geïntegreerd drugsbeleid beoogd. Bij dit akkoord zijn negen beleidsniveaus betrokken. Die verbinden er zich toe minstens eenmaal per jaar samen te komen in een interministeriële conferentie, voorgezeten door de federale minister van Volksgezondheid. De werking is zo geregeld dat de conferentie met de nodige slagkracht kan optreden. De stemmen zijn evenredig verdeeld tussen de federale regering en de deelregeringen. Bij de 17 stemmen van de deelregeringen, kan de Vlaamse regering met haar 7 stemmen voldoende gewicht in de schaal leggen.

In de Algemene Cel Drugsbeleid zullen 17 leden zitten die door de federale regering worden aangewezen en 18 vertegenwoordigers van de deelregeringen, waarvan 7 leden namens de Vlaamse Gemeenschap. Die cel heeft als opdrachten inventarisering, voorstellen voor afstemming van acties, uitwerken van adviezen en aanbevelingen, kwaliteitscontrole op de informatie, voorbereiden van rapporten, stimuleren van overleg en voorstelling van een gezamenlijk Belgisch standpunt op internatio-

nale fora. Die algemene cel drugsbeleid gaat rapporteren aan de interministeriële conferentie.

Voor de permanente omkadering komt er een coördinator en een adjunct-coördinator. Er wordt ook met werkcellen gewerkt. De bestaande Cel Gezondheidsbeleid Drugs wordt bestendig en voortgezet en er worden een Cel Controle en een Cel Internationale Samenwerking opgericht.

In een laatste hoofdstuk wordt de financiering geregeld. Voor het eerste werkjaar wordt in een budget van 250.000 euro voorzien. In het akkoord is een verdeelsleutel opgenomen en daarbij is bepaald dat de Vlaamse Gemeenschap voor 22 % van dat bedrag instaat.

II. Bespreking

II.1. Procedure

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wijst erop dat dit ontwerp van decreet al geruime tijd bij deze commissie is ingediend. Vandaag staat het samen met het beleidsplan "preventie van middelengebruik" op de agenda. Op zich is dat een goede zaak, want er zijn uiteraard heel wat raakpunten.

De CD&V-fractie vraagt om over beide agendapunten een hoorzitting te organiseren. Het gaat weliswaar om twee verschillende documenten, die ook op een verschillende manier moeten worden behandeld en het samenwerkingsakkoord is allicht dringender. Het samenwerkingsakkoord kan echter een onderdeel zijn van de wijze waarop de Vlaamse Gemeenschap zich in het domein van het middelengebruik opstelt.

Mevrouw Marijke Dillen zegt dat de Vlaams-Blokfractie de vraag van CD&V steunt. Deze vraag is niet als een verdragingsmanoeuvre bedoeld. Zoals mevrouw Merckx-Van Goey al stelde, ligt dit ontwerp van decreet al geruime tijd op behandeling te wachten. Dit korte uitstel zal de zaak niet wezenlijk vertragen. De spreker wijst erop dat vijf leden om een hoorzitting vragen. Zij vraagt dat het reglement, in casu artikel 32, 2.b), wordt gerespecteerd en dat derhalve een hoorzitting wordt georganiseerd.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt voor de twee dossiers te ontkoppelen. Het samenwerkingsakkoord kan nu worden besproken en er kan desnoods volgende week over gestemd worden. Zonodig kan een hoorzitting rond het beleidsplan worden georganiseerd.

De heer Jan Roegiers heeft begrip voor de vraag om een hoorzitting. Het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord bevat echter geen inhoudelijk deel ; het gaat louter om de organisatie van de interministeriële conferentie, de oprichting van werkcellen, enzovoort. Het samenwerkingsakkoord dateert al van september 2002. Het ontwerp had wellicht eerder in behandeling kunnen of moeten worden genomen, maar nu zou de formele goedkeuring van deze omkadering toch moeten gebeuren.

Nadien kan dan terdege werk worden gemaakt van een hoorzitting rond het beleidsplan over de preventie van middelengebruik. Bij dat beleidsplan gaat het wel degelijk over inhoudelijke aangelegenheden. Een en ander kan nadien worden geïmplementeerd bij de standpunten die moeten worden ingenomen tijdens de interministeriële conferentie.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat het feit dat aan dit samenwerkingsakkoord inhoudelijk niets meer mag worden gewijzigd, niet hoeft te betekenen dat het parlement er niets mag over zeggen. Het zou kunnen dat bepaalde onderdelen van dit akkoord niet stroken met het voor Vlaanderen in het beleidsplan over het middelengebruik uittekende beleid.

Uit de toelichting van de minister bij het beleidsplan bleek dat terecht naar een gecoördineerd beleid wordt gestreefd. Het samenwerkingsakkoord geldt voor onbepaalde tijd, het bevat geen opzeggemogelijkheid of formules voor een aanpassing. Hoe kunnen dan nog suggesties worden gedaan rond een gecoördineerd beleid ?

Via dat samenwerkingsakkoord moet er een gezamenlijk Belgisch standpunt kunnen worden vertolkt op internationale fora. Dat de situatie in Vlaanderen verschilt van die in Wallonië, moge duidelijk zijn. Welke harde garanties zijn er dat de nieuwe Cel Drugsbeleid voldoende rekening zal houden met de realiteit in en de noden van Vlaanderen ? Zoiets mag niet alleen afhangen van de kwaliteiten van de rechtstreeks betrokkenen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is ervan overtuigd dat oprechte bekommernissen aan de basis liggen van het betoog van mevrouw Merckx-Van Goey. Die bekommernissen zijn echter niet gebaat met uitstel van de goedkeuring van dit ontwerp van decreet, integendeel zelfs. De spreker roept daarom op die terechte bekommernissen op een andere manier aan te pakken. Zij is bereid om naar aanleiding van de bespreking van het beleidsplan een

voorstel van resolutie te steunen met aanbevelingen voor de volgende minister.

De heer Jan Roegiers is het ermee eens dat de bekommernis van mevrouw Merckx-Van Goey terecht is. Niets belet echter om, zoals ook mevrouw Van Den Heuvel al stelde, naar aanleiding van het beleidsplan, aan de hand van een resolutie aanbevelingen te doen, ook aan de federale regering, met het oog op een geïntegreerd beleid. Het samenwerkingsakkoord gaat niet over inhoudelijke aspecten, maar regelt een aantal praktische en organisatorische aspecten.

De aandacht moet hier vooral gaan naar de richting die Vlaanderen uit wil met het beleid inzake middelengebruik. Daarvoor is de beleidsnota een ideaal aanknopingspunt. Daaraan kan een hoorzitting worden gekoppeld en er kan een open, eerlijke discussie over plaatsvinden die kan uitmonden in resoluties met aanbevelingen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat als er voldoende garanties zijn dat er bij een hoorzitting rond het beleidsplan ook aandacht kan en mag zijn voor de aanpak van een gecoördineerd beleid, de CD&V-fractie afziet van de vraag naar een hoorzitting rond beide dossiers. Die vraag was vooral ingegeven door de overweging dat dit niet uit het debat mag worden geweerd. Voorts wordt er ook op gerekend dat er, met het oog op een voorstel van resolutie, voldoende openheid zal zijn over de fracties heen, specifiek wat het drugsgebruik en -misbruik betreft.

De voorzitter zegt dat uit de bespreking gebleken is dat die garanties er zijn. Als een hoorzitting wordt georganiseerd, is het niet meer dan normaal dat daar gevolgen aan worden verbonden, via een voorstel van resolutie of via een andere weg.

II.2. Inhoudelijk

De heer Jan Roegiers vraagt waarom de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) niet bij de ondertekenaars is. Waarom is de VGC hierbij alleen via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betrokken ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat er een terechte bijsturing is geweest van de doelstellingen en het toepassingsgebied van dit samenwerkingsakkoord. In artikel 1 is sprake van overleg om het beleid van de diverse overheden inzake onder meer het voorkomen van druggebruik, op elkaar af te stemmen. Het woord druggebruik, dat zowel het

gebruik als het misbruik van drugs omvat, is daar niet zonder belang. Hoe dat in concreto wordt ingevuld, is de zaak van de diverse overheden. Er zal nu de mogelijkheid zijn om overleg te plegen over een houding inzake drugsmisbruik en over een ont-radingsbeleid voor druggebruik.

Wat de coördinatie betreft, zal via de hoorzitting meer in concreto kunnen worden ingegaan op de mogelijkheid van garanties voor Vlaanderen : er moet voldoende rekening worden gehouden met de Vlaamse realiteit. Wat hier wel ontbreekt, is hoe dit naar de lagere beleidsniveaus gaat verlopen. Zowel de provincies als de gemeenten zijn heel actief op het terrein van de preventie van middelen-gebruik en specifiek voor wat drugs betreft. Naar de gemeenten is er heel vaak een sturing geweest vanuit het federale Vast Secretariaat voor het Pre-ventiebeleid. Dat orgaan werd gefinancierd door het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat soms via die financiering ook richtlijnen oplegde. Die visie en de sturing vanuit een Vlaams preventiebe-leid liep niet altijd gelijk in het verleden. Het is dan ook belangrijk om te weten wie vanuit dit samen-werkingsakkoord de aansturing zal doen naar ge-meenten en provincies.

Op welke basis werd de verdeelsleutel vastgelegd, met 22 % ten laste van de Vlaamse Gemeenschap en 15 % voor de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest samen ?

Tenslotte kan het principieel eigenlijk niet dat een dergelijke overeenkomst voor onbepaalde tijd wordt gesloten. Als procedures worden afgespro-ken, zou meteen ook moeten worden vastgelegd hoe aan die samenwerking een einde kan worden gemaakt.

Mevrouw Marijke Dillen meldt dat de Vlaams-Blokfractie zich zal onthouden bij de stemming. Er staan een aantal lovenswaardige doelstellingen in het samenwerkingsakkoord, maar het Vlaams Blok gelooft niet in een versnipperd preventiebeleid. Preventie moet integraal een zaak van de gemeen-schappen worden en de middelen en bevoegdhe-den mogen niet worden verspreid. Als Vlaanderen volledig zelf zou instaan voor de preventie, zou veel krachtadiger kunnen worden opgetreden.

Dit samenwerkingsakkoord bevat weliswaar ook ruimere aspecten dan die waarvoor Vlaanderen be-voegd is, maar omwille van de onvolledigheid zal dit ontwerp van decreet niet worden goedgekeurd.

II.3. Antwoord van de minister

Minister Adelheid Byttebier zegt dat de VGC niet wordt vermeld, omdat ze hier als ondergeschikt be-stuur van de Vlaamse Gemeenschap bij betrokken is. De Franse Gemeenschapscommissie (COCOF) maakt wel deel uit van de ondertekende partijen omdat zij, in tegenstelling tot de VGC, wel decreta-le bevoegdheden heeft. Dat is een gevolg van de asymmetrische staatsstructuren.

Het samenwerkingsakkoord is inderdaad van on-bepaalde duur. Wijzigingen kunnen alleen worden aangebracht via een interministeriële conferentie.

Wat de vraag betreft naar een garantie voor het aan bod komen van de Vlaamse standpunten : pre-cies daarom is het belangrijk dat er een samenwer-kingsakkoord komt. Dat akkoord maakt het im-mers mogelijk om die standpunten te vertolken via deze structuur. Er zullen 7 vertegenwoordigers van de Vlaamse regering komen. Die mensen zijn nog niet aangewezen, maar ze zullen over deskundig-heid moeten beschikken op de diverse domeinen – gezondheid, welzijn, onderwijs en vorming.

Op de betrokkenheid van de lagere echelons, zal ongetwijfeld kunnen worden ingegaan bij de hoor-zitting. Die beleidsniveaus zijn uiteraard belang-rijk.

III. Stemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Trees MERCKX-VAN GOEY

Koen HELSEN